

Índex d'anunciants

Aigua, llum i electricitat:

Instal·lacions Cadinstal	pàgina 16
Instal·lacions Moré	pàgina 15

Alimentació:

Carnisseria Adela	pàgina 20
Carnisseria Cal Negre	pàgina 10
Carnisseria Lluïsa	pàgina 2
Embotits Ca la Masa	pàgina 16
Embotits artesans Cal Cirera	pàgina 15
Forn Sant Esteve	pàgina 18
Fruites Benjamí	pàgina 17
Magatzem de fruites i verdures. MF	pàgina 2
Obiols. Forners i pastissers artesans	pàgina 15
Pa i llaminadures Fia-Faia	pàgina 16
Peixateria el Punt Blau	pàgina 15
Productes del porc Cal Picas	pàgina 15
Vins i licors Ma Paller Paz	pàgina 2

Construcció:

Acertec	pàgina 10
Art i Construcció	pàgina 2
Construccions Danfa	pàgina 20
Construccions Germans Rueda	pàgina 18
Ferreteria Alfred Garcia Clavel	pàgina 18
Finques Bagà	pàgina 16
Instal·lacions Àlex Gallego	pàgina 18
Jordi Llobet. Arquitecte tècnic	pàgina 19
Jordi Noguera. Arquitecte tècnic	pàgina 15
Ma Alba Llobet Garcia	pàgina 19
Pintures Pedro Cáceres	pàgina 19
Pendís Bagà	pàgina 19
Promocions Amills	pàgina 19
Topografia Boixader	pàgina 2

Fusteries:

Fusteria el Pi	pàgina 20
Fusteria Picas. Mobles Susanna	pàgina 10
Mobles Costa	pàgina 2
Mobles Pons	pàgina 15

Hosteleria:

Bar Centre	pàgina 19
Bar Porxada	pàgina 2
Bar Restaurant Cadí	pàgina 15
Cafeteria Avenida	pàgina 18
Hostal Cal Batista	pàgina 2
Hostal Santuari de Paller	pàgina 20
Hotel Casa Duaner	pàgina 17
Hotel Restaurant Ca l'Amagat	pàgina 2
Hotel Restaurant El Blat	pàgina 10
Hotel Restaurant La Pineda	pàgina 16

La Baguetina. Bar Restaurant	pàgina 15
Niu Nou. Restaurant	pàgina 10
Niu Nou. Descans. Hotel	pàgina 15
Restaurant El "Recó" de l'avi	pàgina 17

Moda:

Elisenda moda	pàgina 16
Novetats Puig	pàgina 10
Gemma Noguera	pàgina 10

Perruqueries i bellesa:

Perruqueria Unisex Abel Imma	pàgina 18
Perruqueria Unisex Goldwell	pàgina 20
Elisenda perruquers	pàgina 10
Estètica Xandri	pàgina 19
Perruqueria Styl	pàgina 16

Salut:

Farmàcia Roser Cascante	pàgina 18
Fisioteràpia Gemma	pàgina 19
Natura	pàgina 2

Diversos:

Autoservei Pedrals	pàgina 16
Barrufets	pàgina 17
Betbesé	pàgina 18
Ca la Ganga	pàgina 18
Comercial Caballé	pàgina 2
Cuvic informàtica	pàgina 18
Espectacles 7a Regió	pàgina 19
Esports Torrella	pàgina 17
Instal·lacions Pere Caballero	pàgina 17
Joieria Montero	pàgina 17
La Copisteria	pàgina 17
Papereria Ca la Montse	pàgina 16
Parc Natural	pàgina 20
Residència Canina del Cadí	pàgina 17
Residència Saldarich-Calderer	pàgina 20
SGL. Serveis de gestió integral	pàgina 18

Xandri
Estètica

C. Mossèn Jaume, 7
93 824 41 59
08695 Bagà

NOVETATS PUIG

moda i complements

Raval, 38
Tel. 93 824 40 40 - 93 824 42 82
08695 Bagà

FARMÀCIA
Roser Cascante Torrella

**Teràpies personalitzades
en homeopatia**

C/ Raval, 55 - 08695 Bagà
Tel. 93 824 41 01

RELOTGERIA I JOIERIA
Montero
TALLER DE FABRICACIÓ PRÒPIA

flors i plantes

C/ Raval, 39
Tel: 93 824 43 50 - 08695 Bagà

Pa i llaminadures

C/ Raval, 20
08695 BAGÀ
Tel. 93 824 41 70

La Lluna

Passeig de la Indústria, 4
08600 BERGA
Tel. 93 821 19 73

LA GANGA

**Estanc
Papereria
Objectes de regal**

Raval, 14
Tel i fax: 93 824 40 09
08695 Bagà
(Barcelona)

Embotits fets a casa

C/ Pontarró, 4
Tel. 93 823 61 50
08696 La Pobla de Lillet

C/ Raval, 11
Tel. 93 824 42 91
08695 Bagà

**gemma
noguera**
roba □ esports

carrer Raval, 24-27
Telèfon i fax 93 824 40 78
08695 Bagà

Elisenda & C. Moda

**Venda
de jocs educatius**

plaça Catalunya, 1, baixos. Local 1
Tel. 93 824 42 29
08695 Bagà

JORDI LLOBET
Arquitecte Tècnic

- Projectes i direcció d'obra
- Obra nova. Reforma. Façana. Ascensor
- Estudi i coordinació de seguretat
- Cèdul·les d'habitabilitat
- Informes. Dictàmens

Pl Raval, 4 2n 1a
Tel 93 824 41 70 - 08695 Bagà
Tel: 93 340 60 17 (BCN)
jordillobetgarcia@yahoo.es

GEMMA
FISIOTERAPÈUTICA
Col·q. 2753

C/ FONT DEL SOFRE, 1
08695 BAGÀ
TEL. 649 340 558

PUIGCERDÀ Alfons I, 29, 1-1 17520 Girona 972 880 712	BAGÀ Font del Sofre, 1 08695 Barcelona 938 244 170
--	--

Ma Alba Llobet Garcia

Enginyer Tècnic Industrial
Master en Enginyeria Mediambiental

Llicència d'activitat
Legalització d'instal·lacions
Legalitzacions de grues d'obra
Projectes contra-incendis
Estudis ambientals

alba_llobet@hotmail.com 627 530 114

B envinguda

Benvolguts vilatans i vilatanes,

Tornem a ser al juliol i amb ell arriben les **Festes de la Baronia de Pinós**, que tornaran a celebrar la **IV Fira d'artesanía i oficis tradicionals** amb els artesans treballant a peu de carrer i fent mostra del seu saber. També es farà la **IV Mostra de productors agroalimentaris del Berguedà**.

Les festes comencen aquest any el divendres dia 8 i acaben el diumenge 17. En aquesta edició tornarem a gaudir de la representació de la **Llegenda del Rescat**, que ens fa reviure la bella història dins el marc incomparable de la Plaça Porxada.

Els baganesos ens sentim molt orgullosos de la nostre història, tant arquitectònica com cultural, que ens permet tenir el marc adient per celebrar totes les activitats que estan programades per aquest dies. Hem d'afegir que enguany la teulada de l'església de Sant Esteve ja està reformada i ha recuperat la imatge que tenia al segle XIV.

Gaudiu i participeu en tots els actes preparats amb molta cura i il·lusió per part de l'organització que esmercen moltes hores perquè aquestes festes siguin llüides.

Donem les gràcies a totes les entitats, que participen en l'organització d'aquestes festes, així com als comerciants i empresaris que amb les seves col·laboracions fan que el programa que teniu a les mans sigui possible.

Nicolàs Viso i Alamillos, alcalde de Bagà

Programa d'actes

- Divendres, 8 de juliol
19.00h església de Sant Esteve
Pregó d'inici de les festes i concert de **Musicabaganesa**
- Dissabte 9 de juliol
22.00h plaça Porxada
El Rescat de les 100 donzelles
- Diumenge 10 de juliol
11.00h Palau dels Pinós
Taller d'arqueologia
- 19.00h nucli antic
Visita guiada i teatralitzada, a càrrec de **Pere Cascante i Ignasi Camps**
amb la col·laboració del **Grup de teatre La Faia**
- 22.00h església de Sant Esteve
La nit dels trobadors
Recital de poesia medieval amb la col·laboració de: **Ramón Guitó, el Grup la Tecla, Maria Teresa Vila, Isabel Artero, Ana María Madrid,...**
Amb l'acompanyament musical de **Les canyetes de la Foradada**
- Dilluns, 11 de juliol
18.00h plaça Porxada
Jocs de cucanya
- Dimarts, 12 de juliol
22.00h Casal de la Vila
Visualització del **Rescat 2010**, representat a Vila-seca
- Dimecres, 13 de juliol
22.00h Palau dels Pinós
Presentació del llibre: *Històries e Conquestes del Realme d'Aragó e Principat de Catalunya*, de **Pere Tomic**.
Intervindran: **Joan Iborra**, autor de l'estudi introductori, **Xavier Pedrals**, historiador, i **Vicent S. Olmos**, editor.
- Dijous, 14 de juliol
22.00h plaça Porxada
Desfilada de models medievals
a càrrec de **Paller Esparbé i Pep Balart**.
- Divendres 15 de juliol
20.00h carrer Raval (davant de l'Hostal La Pineda)
Cercavila comitiva, pels carrers de la vila
- 21.00h plaça Porxada
Sopar de la Baronia, amenitzat pel **Ministrers de l'aixada**,
el **Grup de teatre La Faia** i l'**Esbart Cadí de Bagà**.

Programa d'actes

IV Fira artesanal de demostració d'oficis tradicionals

L'objectiu de l'organització és millorar la qualitat de l'artesania de la Fira, aquest any comptem amb:

- **Associació d'artesans i oficis de la Vila de Bagà**
- **Associació d'artesans de l'Ariegè**
- **Associació artesans del Solsones**
- **Artesans de Cerdanya**

Tots els tallers participatius i les demostracions, són coordinats per la **Federació d'Associacions d'Artesans d'Ofici de Catalunya (Faaoc)**, reconegudes per **Artesania de Catalunya**.

IV Mostra de productors agroalimentaris del Berguedà

Tast permanent a la **Taberna** de l'organització
 Demostració d'**el-laboració d'embotits**

Dissabte, 16 de juliol

11.00h

plaça Catalunya

Gimcana pels menuts, a càrrec del **Grup d'Esplai Penyes Altes**

18.00h

nucli antic

Inici de la **Fira** i la **Mostra**

Jocs medievals infantils,
 a càrrec de **Bagadani Militia Templi**

plaça Catalunya

Esquetxos teatrals
 a càrrec del **Grup de Teatre La Faia** i el **Grup d'Esplai Penyes Altes**

pel nucli antic,

18.00h

plaça Catalunya

Cercavilade la comitiva dels barons, amb el **Grup de Teatre La Faia**
 i els **Ministrils de l'Aixada**

18.30h

Palau dels Pinós

Pregó, a càrrec del **Sr. Enric Ticó Buxadós**,
 president de Ferrocarrils de la Generalitat

19.00h

plaça Porxada

Taller de danses medievals, (inscripció lliure a l'inici) a càrrec de l'**Esbart Cadí**

19.00h

plaça Catalunya

Cercavila amb el capgros de **Pere Tomic** i **Tàmbaga**

19.30h

nucli antic

Cercavila amb picacanyes

20.00h

Palau dels Pinós

Conferència sobre l'estudi del quadre màgic dels templers:
 La clau de l'enigma, a càrrec del Sr. **Josep Maria Isern Monné**,
 professor de física, matemàtiques i música.

Programa d'actes

20.30h Palau dels Pinós
Taller de dansa del ventre (inscripció lliure a l'inici), a càrrec de **Devadasi**

21.30h plaça Catalunya
Cercavila amb el capgros de **Pere Tomic i Tàmbaga**

22.00h plaça Porxada
La llegenda d'Otger Cataló
 espectacle de **Les canyetes de la Foradada**

22,30h plaça Catalunya
Cercavilade la comitiva dels barons, amb el **Grup de Teatre La Faia**
 i **els Ministrils de l'Aixada**

22.45h plaça Porxada
Exhibició de dansa del ventre, a càrrec de **Devadasi**

23.30h plaça Porxada
 Fi de festa, amb **Les canyetes de la Foradada**
 Grup de música local. Musica contraposant l'ancestral fins l'actual a partir d'instruments casolans tradicionals catalans, i plataforma tenologica d'amplificació i generació de so digital a temps real

Diumenge, 17 de juliol

10.00h - 15.00h nucli antic
 Inici de la **Fira** i la **Mostra**

Jocs medievals infantils, plaça Catalunya
 a càrrec de **Bagadani Militia Templi**

Esquetxos teatrals nucli antic,
 a càrrec del **Grup de Teatre La Faia** i el **Grup d'Espelai Penyes Altes**

10.45 h església Sant Esteve
Missa solemne cantada pel **Cor Parroquial**, en llatí.

11.00h plaça Catalunya
Cercavila amb el capgros de **Pere Tomic i Tàmbaga**

11.00h - 13.00h pont de la Vila
Tirada amb arc, **Arquers de Brocà**

11.00h plaça Porxada
Taller de dansa medieval, a càrrec de l'**Esbart Cadí**

12.00h plaça Catalunya
Cercavilade la comitiva dels barons, amb el **Grup de Teatre La Faia**
 i **els Ministrils de l'Aixada**

Programa d'actes

12.00h plaça Porxada
Taller i exhibició de dansa del ventre, a càrrec de Devadasi

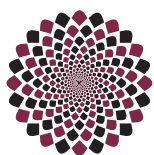
13.00h plaça Porxada
Dances medievals, a càrrec de l'Esbart Cadí

13.00h plaça Catalunya
Cercavila amb el capgros de Pere Tomic i Tàmbaga

14.00h plaça Catalunya
Cercavilade la comitiva dels barons, amb el Grup de Teatre La Faia i els Ministrils de l'Aixada

18.00h plaça Porxada
Jussans i Sobirans, jocs de cucanya per a totes les edats

plaça Porxada • 20 hores

BAGÀSONA®

Actuacions musicals de grups de l'Alt Berguedà i fi de festa amb

Els Catarres

**Servei de bar
i entrepans**

La llegenda d'Otger Cataló i els 9 barons de la fama

Aquesta és una de les llegendes més circumstanciades i desenvolupades dins les Històries i conquestes..., que va escriure l'historiador baganès Pere Tomic, de fet ocupa del capítol XV al XXIII. La difusió tan exitosa que tingué l'obra de Tomic va fer que la majoria d'historiadors que la van esmentar posteriorment fossin deutors d'aquesta versió. Tomic es convertí, així, en el seu més important divulgador.

Si de totes les altres llegendes que surten a les Històries..., n'hem extret aquesta és perquè es tracta d'un cas molt especial. D'una banda és, com hem dit, la més desenvolupada en extensió i detalls i influí molts autors posteriorment. Però, a més, és molt possiblement la primera versió coneguda i va néixer de la pròpia mà de Pere Tomic, o del seu entorn geogràfic i cultural més immediat, pocs anys abans de la seva obra principal. Cal aprofundir una mica més en l'estudi historiogràfic i lingüístic del manuscrit per poder-ho precisar.

La versió escollida

L'hem escollida perquè és una versió molt completa, molt probablement deguda a Tomic, i la de més transcendència posterior, gairebé tots els historiadors que en parlen es basen en Tomic, el que reforça el seu paper en aquest tema, que a més és coherent amb la seva posició política general. N'hem descartat un manuscrit anterior datat del 1418 ja que, malgrat que possiblement també és de Tomic, fet que a més el convertiria en autor de la llegenda, és força menys circumstanciat i l'atribució no és segura, tot i que sí molt possible.

Les fonts

Miquel Coll i Alentorn dedica un llarg i excel·lent article a l'estudi dels dos manuscrits més reculats, amb una versió completa de la llegenda; un és conservat a la Biblioteca Universitària de València i fou redactat el 1418 i l'altre, el manuscrit 13, es troba a la Bibliothèque Nationale de París. Val a dir que són versions ben independents entre elles. Sembla que Tomic coneixia els textos dels dos manuscrits i, de segur, també els altres precedents historiogràfics que van portar a la formació de la llegenda, que de fet consten a les fonts de les seves Històries.....

El contingut

L'any de l'encarnació de Jesucrist, 733, a la província de Guiana hi havia el castell de Cataló regit pel príncep Otger Golant, anomenat Otger Cataló, feudatari del rei de França, malgrat ser d'estirp alemanya. Otger, amb nou barons companys seus, decidí de passar els Pirineus i tornar a la fe cristiana aquells territoris dominats pels mahometans, cosa que iniciaren amb l'organització d'un exèrcit de vint-i-cinc mil homes. Entraren per l'Aran i les Valls d'Àneu, que conquistaren, fins al castell de València de Pallars, després anaren cap a la Cerdanya i el Capcir, fortificaren tot seguit en aquestes terres i edificaren esglésies. En intentar el setge d'Empúries, aquesta ciutat rebé ajut de tots els mahometans del país. Durant el setge morí de malaltia Otger Cataló; la resta de cristians aixecaren el setge i es

retiraren a les muntanyes que dominaven, on van resistir els moros fins a la vinguda de Carlemany. Quan aquest intentà prendre la terra als sarraïns, va trobar ja establerts els descendents dels Nou Barons i les seves famílies a la part muntanyosa del país i aquests l'ajudaren a conquerir les planes. Presentats els Nou Barons a l'emperador, Carlemany decidí acabar de recuperar el país per a la fe cristiana i li posà el nom de Catalunya en honor d'Otger Cataló. Organitzà la terra en nou comtats, cada un amb el seu vescomtat i varvassor i nou baronies magnades, és a dir, sense subjecció feudal als comtes. Va voler que cada comte fos sobirà al seu comtat i cada baró a la seva baronia, tots en peu d'igualtat entre ells. També disposà l'emperador que hi haguessin vuit bisbats i un arquebisbat. Seguidament dona el nom de tots, entre els que sols detallem els nou barons: Moncada, Pinós, Mataplana, Cervera, Cervelló, Alamany, Anglesola, Ribelles i Erill. A continuació es conquerí la major part de la Catalunya Vella.

Difusió: Edicions

Pràcticament no hi ha edicions antigues independents d'aquesta llegenda, però, inclosa en històries generals, va ser exposada per la major part d'historiadors del país des del segle XIV fins al XVIII, i encara, però més excepcionalment, al XIX.

Cal considerar també com una eina de difusió la traducció llatina feta per Esteve Rollà, entorn el 1500, que es conserva a la Biblioteca Universitària de Barcelona.

El fons històric

Aquesta llegenda ha estat enquadrada en èpoques diferents, segons les versions. La de Tomic és l'opció més reculada, ell situa el fet l'any 737. El seu fons històric és desdibuixat i recull elements diversos. Alguns dels protagonistes existiren i altres són d'impossible verificació històrica o creats pel propi Tomic. Des del punt de vista de la rigorositat i la veracitat històriques no resistiria una anàlisi. Seria ben fàcil negar-ne la vàlua històrica, com va fer Bofarull amb la versió de Víctor Balaguer, el darrer historiador a incorporar-la al segle XIX.

El seu valor històric prové del fet de que descriu molt acuradament la filiació política de Tomic i els seus objectius; és un text cabdal en el plantejament polític de la noblesa catalana d'aquell moment que respon a la necessitat d'argumentar el seu paper en la direcció del país, atorgat pel propi Emperador, però de fet anterior i independent d'ell mateix, que es va limitar a donar validesa a una situació anterior. Hi ha una decisió imperial, políticament el més alta possible, a més l'acompanyava el papa, que implica que cada comte era sobirà al seu territori, en pla d'igualtat amb el de Barcelona, que perd així la seva categoria de sobirà de Catalunya, i posat en el temps d'en Tomic perd tots els arguments a favor d'una monarquia autoritària. També la llegenda permet als vescomtes i "nobles homs" estar ben enquadrats en l'esquema feudal del país; els barons eren reconeguts especialment, es van crear nou "baronies magnades" no subjectes a obligacions feudals envers els comtes.

L'autor de la versió primitiva

Miquel Coll i Alentorn en el seu estudi sobre Otger Cataló també dóna per suposat, almenys, l'origen territorial de la llegenda, però Coll no s'atreveix a assegurar-ho de manera absoluta, després d'anàlitzar els documents dels Pinós, les seves relacions i el context historiogràfic, arriba a la conclusió que Otger Cataló i la seva llegenda nasqueren a les terres feréstegues de l'Alt Berguedà: "entre el domini de Pinós, que havia vist la naixença de la llegenda de l'almirall Galceran, i el de Mataplana, que havia contemplat l'aparició de la llegenda del comte Arnau".

Aquestes deduccions són compartides implícitament per altres autors i per nosaltres mateixos.

L'estil d'en Tomic, força personal, és directe i concís, gairebé es podria dir que resumeix i concentra la informació de què disposa, nombrosos exemples podrien avalar-ho, sobretot coneixent la procedència de les informacions que ens facilita.

Si hem d'atendre a les dades que dóna i a les que es poden deduir de la seva obra, Tomic va disposar d'un nombre relativament elevat de fonts escrites. Gairebé mai no parla de documents en sentit d'arxiu i, quan ho fa, és fàcilment deduïble que es tracta de documents no originals, sinó llegits en una altra obra.

Aquest abundant nombre de llegendes que apareixen incorporades al text ens porta a un altre camí; és una veritable temptació establir un lligam amb l'escola històrica de Santes Creus, que va treballar aquest aspecte des de gairebé la seva mateixa fundació. En aquest cas el lligam no és difícil. Els barons de Pinós, com hem dit, eren cofundadors del monestir, amb el que mantenien lligams personals i econòmics, una relació que no es va trencar mai mentre van existir com a tals.

Eufemià Fort i Cogul, historiador de Santes Creus atribueix al mateix fra Bernat Mallol la redacció dels textos de les llegendes de Guillem Ramon de Moncada, la del Rescat de les Cent Donzelles i la dels Nou Barons de la Fama, entre les més circumstanciades que reproduïx l'historiador de Bagà. Per fi, i a través d'una comparació entre el text conservat, en còpia, de fra Mallol i l'índex de Tomic, arriba a la conclusió que és molt versemblant que l'historiador de Bagà conegués i se servís de l'obra malloliana de manera molt pròxima.

Una de les diferències que ens sobten entre el resum conegut de fra Mallol i l'obra de Tomic és la cronologia atribuïda a la llegenda d'Otger Cataló, que Mallol situa en temps de Ramon Borrell, i Tomic fa retrocedir a una època anterior a Carlemany. Aquesta diferència, al nostre entendre, no desvirtua l'argumentació del sr. Fort, ja que dins la volubilitat de les llegendes, i per l'objectiu de Tomic, que era justificar la sobirania dels barons davant del comte de Barcelona, els orígens, com més llunyans millor. A més el fet d'atribuir la categoria de "baronies magnades" als dominis dels "nou barons de la fama", per decisió de l'emperador, els dóna una autoritat, i una categoria legal pel seu món, indiscutibles.

Cal remarcar que utilitza les fonts i la història en general com a eina ideològica, d'una manera fins a cert punt utilitària; el que li importa és el seu objectiu final. Des d'aquest punt de vista, adapta les fonts a les seves necessitats; sovint ho aconsegueix més afegint conclusions, conseqüències i raonaments, que no pas modificant directament els textos que fa servir, que moltes vegades són reproduïts gairebé de manera literal a les seves Històries..., que, com hem remarcat insistentment, són l'argument polític de la noblesa pactista i argumenten l'organització que desitgen per al país. A més, es tracta d'una història de la noblesa catalana com a protagonista del passat del país. En el llibre, el rei té un paper de gran noble, però amb una autoritat limitadíssima sobre la resta; els altres estaments, la burgesia barcelonina, a la qual reconeix una certa i inferior dignitat nobiliària, els pagesos i els eclesiàstics, tenen un paper molt secundari.

Amb tot, però, no neguem en aquest cas ni en el de la llegenda d'Otger Cataló, ni en les Històries..., que Bernat Mallol n'hagués escrit una versió, fins i tot que Tomic la conegués, però sí que ens oposem que en fos absolutament deutor com sembla indicar el Sr. Fort. Creiem que les anàlisis historiogràfiques i lingüístiques actuals van en aquesta línia. Pel que respecta a la llegenda d'Otger Cataló i els nou barons, la comparació entre textos similars podria dur encara a una altra conclusió, que el mag-

nífic treball de Joan Iborra sobre en Pere Tomic sembla confirmar: els dos autors van usar les mateixes fonts, cosa que ja s'ha demostrat en l'estudi de la llegenda de Guillem Ramon de Moncada; aquestes fonts han estat profundament estudiades per aquest investigador en parlar de Tomic. És un fet versemblant. Remarquem en aquest punt que tampoc no hi havia tanta diversitat de fonts possibles en aquell moment. La definitiva localització i atribució de l'obra de Bernat Mallol hauria de poder aclarir el tema.

Cal observar que en el cas de la llegenda d'Otger Cataló cinc de les famílies esmentades tenien enterrament a Santes Creus, cosa tampoc sorprenent: era el panteó de l'alta noblesa.

Biografia d'en Pere Tomic

Pere Tomic va ser un dels historiadors més rellevants de la Catalunya del segle XV. El seu llibre *Histories e conquestas dels excellentissims Reys d'Aragó y comtes de Barcelona*, enllestit el 1438, va ser escrit a Bagà, va tenir una difusió extraordinària, influencià força historiadors posteriors i va ser traduït al castellà i a l'italià. També és obra seva

La seva versió de la llegenda del Rescat de les Cent Donzelles va tenir un gran ressò, i de fet derivaven d'ella la majoria de les que ens han arribat i que, en conjunt, l'han convertida en una de les més conegudes i difoses del llegendari català, amb repercussions literàries, religioses, folklòriques i dramàtiques fins avui mateix.

Va ser autor, com hem comentat d'una de les primeres versions de la llegenda d'Otger Cataló, molt completa i que, va marcar gairebé totes versions posteriors, i un resum de les seves pròpies històries

Tomic pertanyia a una família de la petita noblesa que havia tingut per cognom Alboquers. La família era originària de l'Osona. A inicis del segle XIV els Tomic es van establir a Bagà, aleshores capital de la baronia de Pinós. La família canvià el cognom Alboquers per Tomic. Els Tomic destacaren i van tenir un paper rellevant a la cort dels barons de Pinós.

El moment cultural

L'activitat històrica de Pere Tomic es va produir al llarg del regnat d'Alfons el Magnànim. Cal recordar que aquells anys corresponen als inicis de l'Humanisme, moments de gran empenya cultural, en els que el fet de protegir i impulsar la cultura era vist pels poderosos com una qüestió de prestigi, el mateix rei era un gran mecenes. Aquest és el gran segle de la poesia catalana amb figures molt representatives com Ausiàs March, Jordi de Sant Jordi, etc.

També era un moment especialíssim a les baronies de Pinós i Mataplana, el lloc on va viure i desenvolupar les seves activitats Pere Tomic. Francesc Galceran de Pinós, germà de Galceran VII Galceran de Pinós, va traduir les *Metamorfosis* d'Ovidi al català, i segurament va ser autor d'una *Complainta* a la mort de Carles de Viana. La seva dona, Beatriu, promogué els estudis lul·lians al monestir mallorquí de Randa, estant en contacte amb l'humanista italià Mario del Pascio i amb el cronista Pere Miquel Carbonell, per altra banda molt contrari a les idees historiogràfiques de Tomic, com veurem.

Dalmau de Mur, germà de la baronessa de Pinós contemporània de Tomic, Aldonça de Mur, va ser un gran personatge de l'època, successivament bisbe de Girona, arquebisbe de Tarragona, canceller dels regnes i arquebisbe de Saragossa. Desplegà una gran activitat eclesiàstica i política, essent a més un gran mecenes protector de les arts i les lletres. Va ser en correspondència al seu mecenate i a la seva protecció que Pere Tomic li dedicà les seves Històries....

Per acabar, cal tenir present el contacte privilegiat que les baronies mantenien amb Santes Creus, important focus cultural, els Pinós eren considerats cofundadors del monestir, juntament amb els Moncada i els Cervelló. La família havia fet importants donacions a Santes Creus i hi mantenien destacades relacions econòmiques: les pastures d'estiu dels ramats de Santes Creus eren a les Baronies pirinenques dels Pinós, i la carrerada que unia els territoris va tenir molta importància fins al segle passat; a més, el llinatge berguedà tenia al monestir les seves sepultures, encara conservades, en part, al claustre del cenobi. Tot plegat ens fa pensar en un lligam amb l'escola històrica de Santes Creus, especialitzada en llegendes.

El moment històric

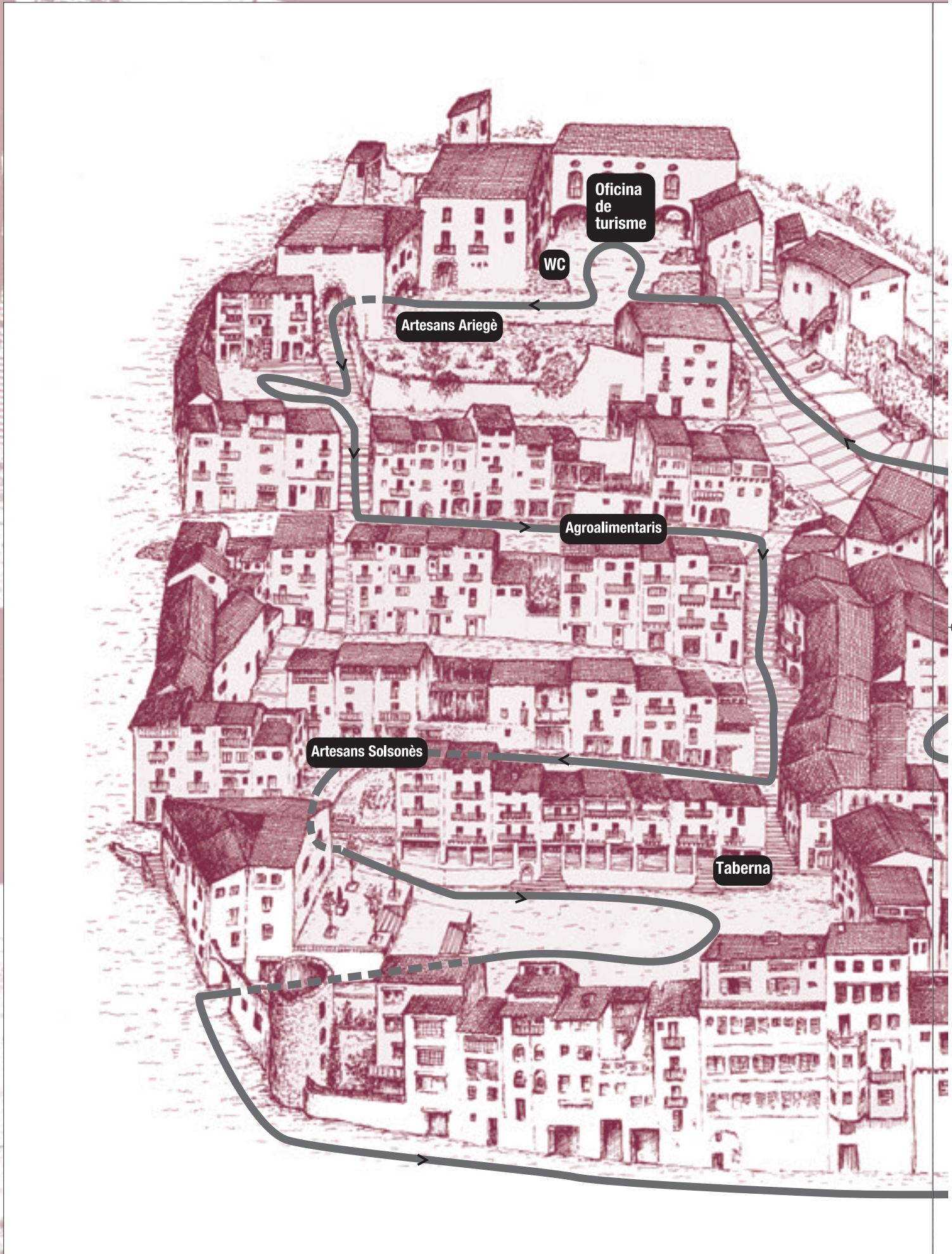
La corona Catalano-aragonesa, i Catalunya especialment, passava una de les èpoques més convulses de la seva història, procés que s'ha anomenat encertadament "El col·lapse català de la Baixa Edat Mitjana", que convertí el Principat i Comtats del cor d'una potència mediterrània a una peça secundària d'un gran imperi.

El Berguedà patia amb especial virulència les conseqüències demogràfiques, econòmiques, socials i polítiques de la crisi general del país. De fet, la comarca, tenia destacadament totes les febleses que havien fet de Catalunya un país tan poc capaç de refer-se d'una situació que es va descabdellar per una mortalitat catastròfica. Detallem aquestes febleses pel que respecta al Berguedà:

En primer lloc hi havia insuficient producció alimentària, en aquest cas degut al terreny abrupte i muntanyós: el percentatge de superfície conreable amb rendiments raonables no arribava al 10% del total, i encara amb sòls mediocres, als que calia afegir l'elevada altitud mitjana de les terres i el clima relativament fred.

Aquesta situació havia estat compensada econòmicament per l'abundància de pastures i ramats que eren la riquesa de les Baronies i, des de molt antic, associada a aquests ramats, s'havia desenvolupat una tradició tèxtil ininterrompuda. De fet, els excedents mai no foren invertits en una agricultura amb possibilitats limitades, sinó en el tèxtil, els productes en bona part s'exportaven. Destaquem que les rutes d'aquesta activitat, fins mitjan el segle XIX sempre van ser les rutes de la transhumància, del Moixeró i el Cadí al Camp de Tarragona, i a les pastures d'hivern de Santes Creus.

Però davant una crisi de subsistències i en una comarca superpoblada per a les seves possibilitats alimentàries, la catàstrofe demogràfica començà a ser molt més accentuada que al conjunt català, la Pesta Negra afectà amb especial virulència una població berguedana feble i mal alimentada, la situació s'agreujà encara per la llarga durada de la crisi.

Nucli antic de la Vila de Bagà

- i** inici
- recorregut
- f** final

L'ensorrament del gran comerç d'exportació a partir de mitjans del segle XV, que acabà amb la prosperitat tèxtil, i la Guerra Civil catalana a finals del mateix segle, que afectà greument els ramats, acabaren d'enfonsar la comarca. El 1497 el Berguedà era la comarca menys poblada de Catalunya, (si no tenim en compte l'Aran, d'on no hi ha dades).

La disminució demogràfica comportà un gravísim retrocés de les rendes senyoriales, ja que la població va baixar en un percentatge molt més alt que el conjunt de petita i gran noblesa que havia de mantenir. Gairebé mai no faltaven hereus per a un llinatge amb patrimoni, per reduït que aquest fos. A grans trets es mantingué el nombre de llinatges nobiliaris però disminuí molt el de la població rural en la qual es fonamentava la seva riquesa.

En el conjunt de Catalunya, va ser un moment de desgavell del món nobiliari i de tota la societat. A causa de la crisi s'imposaven canvis substancials en la manera d'organitzar la societat, canvis que els nobles volien controlar per mantenir la seva situació econòmica i social, la seva preeminència;

per aquests objectius els calia definir el seu projecte polític.

Davant la crisi, la reacció de la noblesa en conjunt va seguir dos camins. El primer, jurídic, envers els remences: estrènyer els cargols de la seva subjecció a la terra i augmentar els drets exigits per compensar la disminució d'ingressos. L'altre camí va ser polític: controlar el més ajustadament possible les institucions que garantirien el funcionament del sistema, aconseguir a través de les Corts i la Generalitat el manteniment de la situació; per aquesta finalitat els era necessari controlar estretament la corona, l'únic poder superior que podia posar entrebancs als seus desitjos i interessos, com de fet ja havia quedat clar en l'actuació dels Trastàmars en el tema dels remences. Aquesta opció és el que s'ha anomenat pactisme nobiliari, paral·lel al que pretenien els altres estaments privilegiats del país.

Tant el primer com el segon camí exigien el bastiment d'una estructura ideològica adequada que justificués les finalitats polítiques a les quals es volia arribar. La història, o, més concretament, el mite i la història seran les eines utilitzades. L'obra de Tomic està construïda a mida per fer aquest servei, reflecteix d'una manera ajustadíssima el que pensaven i com argumentaven tota la seva posició els nobles pactistes. Tota obra és fruit del seu temps i aquesta no en podia ser pas l'excepció; reflecteix un temps i un grup social. Precisament les Històries... van ser escrites durant el regnat d'Alfons IV el Magnànim, un moment en que l'ofensiva

pactista contra el poder reial era portada sobretot per la noblesa; sols cal recordar que el braç nobiliari s'havia negat en rodó a negociar amb el braç reial a les corts del 1416. De fet, cal interpretar les Històries... com una peça important dins l'estratègia pactista dels nobles. El mateix es pot dir de la llegenda d'Otger Cataló.

És significatiu que en la narració poquíssimes vegades es doni un paper important als altres grups socials de la Catalunya de l'època: als burgesos de la ciutat de Barcelona o d'altres municipis importants de la Corona; als eclesiàstics i encara menys als pagesos. Reflecteix la manera de pensar d'un estament que es veia al centre de la societat, i, com es pot apreciar a les Històries..., es permet ignorar altres sectors socials, no sols en la seva base ideològica, sinó també en les seves propostes polítiques. Aquest fet dóna una idea força ajustada de la greu situació de l'edifici social català, que portaria al trencament de la Guerra Civil catalana del segle XV.

Aquest trencament també es podia observar en el fet de que cada cop divergia més la manera de contemplar els mecanismes polítics del país: la monarquia tendia a l'absolutisme, mentre que la noblesa, com hem dit, intentava imposar uns mecanismes de control de la corona a fi de convertir-la en un instrument adequat als seus interessos, tallant-li d'altra banda tota possibilitat d'actuació que no fos estrictament supeditada a les Corts. També l'estament burgès, paulatinament més acostat a la noblesa, jugà sovint la carta pactista; cal dir que dintre dels estaments privilegiats hi havia diversos graus de radicalitat en el seu pactisme. Als pagesos, que eren la majoria de la població, després d'haver intentat reiteradament la reforma legal del seu estat, no els quedà altre camí que la revolta.

Els barons de Pinós, vescomtes d'Illa i de Canet, dels que depenia Tomic, eren de la fracció antiautoritària radical, afí al comte de Pallars i oposada a la realista que comanava el vescomte de Cardona; cal dir que aquest posicionament polític va canviar força a remolc de les circumstàncies.

La petita noblesa: cavallers, donzells i homes de paratge, passava un moment de crisi profunda, que es pot ben veure en els deutes que acumulà el pare de Tomic i també en la probable extinció del llinatge; les seves rendes pròpies havien disminuït radicalment amb la greu crisi demogràfica. Eren més depenents que mai dels seus senyors jurisdiccionals, ja que amb els càrrecs administratius i honorífics que aquests els donaven als grans feus, aconseguien complementar els seus ingressos, basats sobretot en rendes directes de la pagesia. Però les grans famílies nobiliàries, que en un altre nivell també patien el mateix fenomen, no estaven disposades a repartir els seus ingressos, també minvants en fallar la seva base camperola. Cal remarcar que aquesta crisi va ser especialment dramàtica al Berguedà, que a més de tenir un nombre relativament elevat de membres de la petita noblesa patia accentuadament les febleses estructurals que havien fet tan greu la crisi a Catalunya. Quan a les Corts del 1413 es denegà la constitució d'un braç propi de la petita noblesa, aquesta ve perdre l'oportunitat d'aconseguir una plataforma política per defensar els seus interessos.

En aquest procés general de crisi va viure Tomic, que va ser un home profundament immers en el món del seu temps, implicat en l'ofensiva nobiliària al poder reial i en el pactisme polític, que sempre recorda i justifica als seus escrits; temps també de lluites socials, com el conflicte remença, que ell oblidava curosament i sospitosos, donant-ne sols una referència a tall de justificació ideològica, com exposaré.

En aquells anys l'absentisme d'Alfons IV, que va marxar de Catalunya el 1432 i en restà a fora fins la seva mort (1458), va facilitar el creixent poder de les Corts, molt al contrari del que desitjaven els sobirans i es produí en un clima de desconfiança mútua entre el rei i les classes privilegiades. En vida de Tomic encara no havien arribat els fets més greus que van tancar el Col·lapse de la Baixa Edat Mitjana: la Guerra Civil Catalana del segle XV i el definitiu absentisme reial a partir de Ferran II, el punt més baix de la crisi global del país, gairebé a l'entrada del segle XVI. En conjunt, fou un període en que s'estava produint una dura reorganització de la societat catalana que qüestionava tot l'entramat polític i social que s'havia anat bastint al llarg de l'Edat Mitjana, i en el que cada grup social maldava per definir un model de societat que fos avinent als seus interessos.

El relatiu fracàs final d'aquest projecte polític de la noblesa va significar la recerca d'altres solucions per tal que la vella estructura social s'adaptés a les noves realitats que la crisi havia anat definint. Així es va donar tota una gamma de situacions, gairebé sempre individuals, per superar l'impacte de la crisi. La gran noblesa equilibrà la disminució de les seves rendes amb la concentració en grans llinatges i, a partir de Ferran II, en bona part es convertí en absentista, entroncant-se amb la noblesa castellana, com el propi rei havia fet al seu nivell. En l'entorn immediat de Tomic, els Pinós, van saber moure's bé en la crisi. El seu ascens va ser imparabile; a pesar dels problemes, en poc menys d'un segle van incorporar a les seves possessions originàries de la baronia de Pinós, les de Mataplana (1371), La Portella (1369), Peguera (1448), Lluçà (1369) i, en vida de l'historiador, els vescomtats d'Illa i de Canet (1424); malgrat que alguna part fos venuda posteriorment, era innegable la gran dimensió de les seves possessions i la seva categoria, en paraules del mateix Tomic: "semblant a la d'un comte".

La petita noblesa es veié obligada a una reducció dràstica del seu nombre, a remolc de les noves condicions establertes a la Sentència Arbitral de Guadalupe; per exemples berguedans contemporanis al propi Tomic podem esquematitzar les seves sortides particulars a la crisi: concos o clergues, el que implica l'extinció del llinatge, que no podia mantenir el seu estatus social, com va ser el cas del propi fill de l'historiador; mercaders, com els Sorribes de Berga; bandolers, com Janot Riembau, hereu de la branca major dels Riembau de la Pobra de Lillet; integrats a la gran noblesa, com els Peguera, que van vendre la seva baronia als Pinós, però aconseguiren una gran millora social; i encara alguns casos d'integració a l'exèrcit i a les darreres empreses mediterrànies, com Franci Tomic, hereu de fet de la nissaga, però establert ja a Càller.

Valoració de la llegenda

Tomic no separa la llegenda i la història, i si ho fa, és amb mecanismes subtils, difícils d'apreciar; sovint transforma els fets històrics i les llegendes de les seves fonts, els barreja i els orienta cap els seus objectius. On es veu immediatament aquest fet, sempre implícit en el text, és en les conseqüències, en les conclusions de la història exposada.

Com observa Miquel Coll "les llegendes mai tenen una intenció innocent o sols literària en aquella època", i Paul Freeman "... donen cos a creences fonamentals al mateix temps que justifiquen una política o una societat". Per aquestes raons cal preguntar-se a qui servia la llegenda i amb quina finalitat es creà.

Cal, doncs, llegir les llegendes no sols com a narracions interessants, de més o menys valor literari, sinó que, amb les noves eines que ens proporcionen folkloristes i historiadors, interpretar tot allò que realment poden explicar-nos, per arribar a tenir una idea una mica més clara del comportament de l'home en societat.

La llegenda d'Otger Cataló, que té unes connotacions polítiques claríssimes, en bona part ja exposades al llarg d'aquest article. De fet el plantejament polític general subjacent a la llegenda és el mateix que hi ha al conjunt de les Històries...

La creació de la llegenda d'Otger Cataló responia a diverses causes, en primer lloc donar una explicació versemblant a la gènesi del nom de Catalunya, que havia suscitat ja polèmiques entre els historiadors catalans des de feia molt de temps. Un segon motiu, fonamental, era donar arguments al plantejament polític d'aquell període per part dels nobles: cada un dels grans nobles catalans era sobirà al seu territori i no tenia cap obligació feudal envers el comte de Barcelona, sobirà de Catalunya. Això era degut a que segons la llegenda els seus títols i jurisdiccions provenien d'una dignitat molt més alta, el propi emperador, qui, a més, havia confirmat una realitat anterior a la seva pròpia intervenció. Encara més, en la llegenda d'Otger Cataló es nega que els comtes de Barcelona prenguessin part en les primeres batalles contra els moros i en l'establiment carolingi de la nació catalana.

El fons de la llegenda estava en contradicció amb la realitat i amb les pròpies tradicions històriques. La dinastia catalana, gran coneixedora de la pròpia història i conscient del seu paper polític, havia acabat amb Martí l'Humà i la nova, els Trastàmars,

forasters, havia topat ja greument amb la noblesa del país el 1418, i no coneixia suficientment el passat dels seus predecessors a la Corona. Els nobles van veure en aquesta situació l'oportunitat de preparar noves armes ideològiques.

Per aquest motiu els historiadors més monàrquics i més propers al rei, com Pere Miquel Carbonell, arxiver reial, i abans el seu cosí Jeroni Pau, s'enfrontaren tan durament a Pere Tomic. No era una lluita únicament per la veracitat; de fet era una batalla pel control del poder. Com hem dit les Cròniques d'Espanya de Pere Miquel Carbonell tenien, entre els seus motius d'elaboració, el d'oposar-se al que havia escrit Tomic.

Creiem que precisament l'absentisme reial, que restava capacitat de reacció a la monarquia, va ser un factor de l'èxit, sempre entre determinat públic, de les Històries...; amb uns monarques presents i forts les coses haurien anat, segurament, d'altra manera.

La llegenda d'Otger Cataló sols es va mantenir mentre tingué sentit l'enfrontament polític i legal entre monarquia i noblesa; avui és morta com a argument polític i fet històric, en resta sols el record historiogràfic. Queda molt lluny de les exigències actuals de la història i de les funcions que avui té aquesta disciplina, i com a llegenda tampoc s'avé amb el que desitja i necessita la nostra comunitat.

Tanmateix és una bella llegenda, i afronta el que és encara algunes de les qüestions que la història i la lingüística intenten aclarir des de fa molts anys: l'origen del nom de Catalunya, i el paper de la població autòctona abans de la intervenció i estructuració del país per Carlemany.

Aquest article és una versió modificada de l'inclòs al meu llibre: *Pere Tomic: històries i llegendes*, 1998.

Xavier Pedrals Costa

Imatges del llibre: *Histories e conquestes dels Reys d'Aragó e comtes de Catalunya*, de **Pere Tomic**. Reimpresió facsimil de la de 1534. València 1970

BAR

C E N T R E

Crema de cafè

Entrepanes de pagès

Servei de terrassa

Pl Catalunya, 6
Tel 93 824 40 04
08695 Bagà
barcentro@eresmas.net

Pendís Bagà, SL

Construcció d'edificis • Restauració de bens immobles

Pol. Ind. Torrent de Gibellàs, p. 4 • Tel. i Fax 938 244 173 - Bagà

Carnisseria
ADELA

Vedella de Ramaders de Muntanya del Berguedà
plaça Catalunya, 2 telèfon 93 824 48 65 08695 Bagà

SNACK BAR CRISTALL

Cafè a la crema
Entrepans de tota mena

Servei de taxi

Bar 93 824 41 61
Mòbil 608 033 141
Part. 93 824 41 09
Raval, 14 - 08695 Bagà

MARFRANCH
DISTRIBUCIONS

Productes d'alimentació,
neteja i complements
Venda a l'engròs
Distribuïdor hosteleria i col·lectivitats
C/ Raval, 101 - 08695 Bagà
Tel. 93 824 48 09 - Fax 93 824 46 27
e-mail: diamarfran@hotmail.com

MAGATZEMS FRUITES I VERDURES

R E S T A U R A N T

Tel. 93 824 42 53 • www.niunou.com

H O T E L

Tel. 93 824 42 53
www.niunou.com

P E R R U Q U E R S

Tel. 93 824 46 14 • Mòbil 695 95 91 12
Raval, 87 bis. 08695 Bagà

Basar
Europa - Asia

Raval, 89. 08695 Bagà
Mòbil 652 97 80 81

LA PINEDA

H O T E L
R E S T A U R A N T

www.hotelpineda.com
info@hotelpineda.com
Raval, 50 - 08695 Bagà
Tel. 93 824 45 15

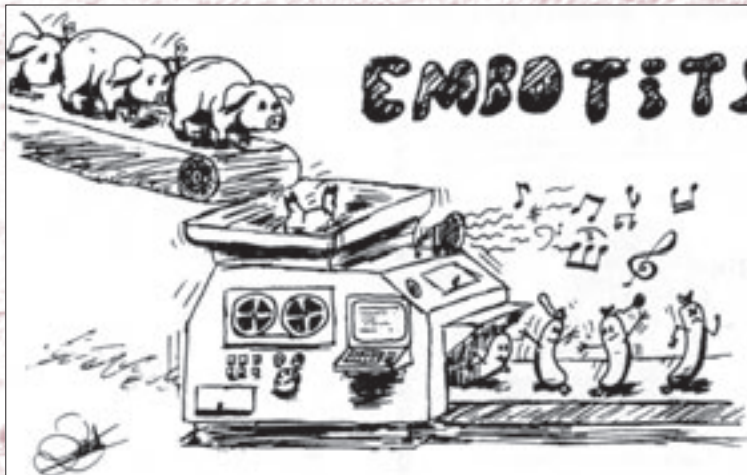
FUSTERIA PICAS SL
Fuster d'escrui

carrer Clota, 13. Tel: 93 824 40 28

sussanna
mobles

C/ Raval, 48 Av. Reina Elisenda, 16
Tel. 93 824 43 01 Tel 93 824 42 25
Mòbil 649 920 453 - smobles@terra.es
08695 BAGÀ

EMBOTITS "CA LA MASA"

RAMON QUINTANA
Plaça - CATALUNYA, Nº1
Tel: 93 824 4005
Bagà - 08695

FUSTERIA PICAS SL
Fuster d'escriu

carrer Clota, 13. Tel: 93 824 40 28

C/ Raval, 48 Av. Reina Elisenda, 16
Tel. 93 824 43 01 Tel 93 824 42 25
Mòbil 649 920 453 - smobles@terra.es
08695 BAGÀ

ESPORTS DE MUNTANYA

TORRELLA
Sabaters

C/Raval, 36 - 08695 Bagà - Tel. 93 824 44 21

Carnisseria
CAL NEGRE

Criança pròpia de xais i cabrits
carrer Raval, 41
Tel. 93 824 4015 • 08695 Bagà

Autoservei

PEDRALS

SERVEI DE QUALITAT PEL SEU VEHICLE

Raval, 3 • 08695 Bagà
Tel. 938 24 41 80 • Fax 938 24 47 12

Tel. 93 824 40 08
Raval, 16 - 08695 BAGÀ

Caballé

Raval, 8-10 - Tel. 938 24 40 58
08695 BAGÀ (Berguedà)

FOTOGRAFIA- REGALS-JOGUINES
FERRETERIA-TERRISSA-PINTURES

Peixateria

C/ Raval, 6
666 57 17 63 - 08695 BAGÀ

C/ Major, 2 - Tel. 93 824 40 66
08695 Bagà
corominasespelt@gmail.com

1 9 5 1
Forners i Pastissers Artesans

Galceran de Pinós, 25 - 08695 BAGÀ
Tel. 93 824 40 81 - 93 824 45 52

INSTAL·LACIONS MORÉ

LLUM - AIGUA - GAS - CALEFACCIÓ

REPRESENTANT DE RADIADORS DE BAIX CONSUM

VENDA D'ELECTRODOMÈSTICS

C. Raval, 17 · 08695 BAGÀ - Tel. 938 244 135 · F. 938 244 311 - instalmore@terra.es

Carnisseria Lluïsa

**Especialitat
en carn de cabrit**

C/ Major, 16
Tel./fax 93 824 41 08
08695 Bagà

FINQUES BAGÀ

Dolors Costa

Pl. Galceran de Pinós, 4 • 08695 Bagà
Tel. i Fax 93 824 40 06
Mòbil 678 41 12 68
finquesbaga@gmail.com
www.finqesbaga.com

BAR PORXADA

**ESPECIALITAT EN
ENTREPANS I TAPES**

Plaça Galceran de Pinós, 6
Tel: 93 824 50 32 - 08695 Bagà

mobles PONS

moble massís

moblespons@gmail.com

C/ Pere Tomic, 7 - Bagà 08695
93 824 42 70 / 689 999 272

Gestió d'obres: projectes, direcció d'obres, informes,
coordinació de seguretat, aixecament de plànols,
cèdules d'habitabilitat, ...

ARQUIESTUDI

estudi d'arquitectura tècnica

Jordi Noguera Puig

Tel. 93 824 43 39 / 659 000 503
carrer Sobirà, 32 08695 Bagà

a/e: info@arquiestudi.com - www.arquiestudi.com

Hotel . Restaurant ca l'Amagat

**Especialitat en cuina catalana
Menjador privat per a celebracions**

C/ Clota, 4 - 08695 Bagà
Tel. 93 824 40 32 - 93 824 41 60 Fax 93 824 46 51
www.calamagat.com
a/e: hotel@hotelcalamagat.com

**Elaboració pròpia
artesanal**

Pl. Clota, 1 Tel. 93 824 47 53
08695 BAGÀ

info@setze.net

629502070

938244874

938244639

Informàtica

SETZE.NET

Cr. Raval, 15 bx

08695 Bagà

NATURA

Dietètica

Productes naturals i biològics

Consulta de dietista

Raval, 13 - 08695 Bagà
Tel. 938 244 588 / 625 685 552

RESIDÈNCIA SALARICH-CALDERER

Servei de transport adaptat • Nou servei d'atenció a domicili • Ajuts econòmics

Noves places residencials

C/ Historiador Pere Tomic, 9. 08695 Bagà Tel. 938 245 010 • 938 245 016. Fax 938 245 024
a/e: info@salarichcalderer.com • www.salarichcalderer.com

vins i licors

Ma Paller

Raval, 13. 08695 Bagà
Tel. 93 824 40 33
pallernp@hotmail.com

Perruqueria

Styl
Lourdes

C/ Raval, 65 bxs.
Tel. 93 824 46 04
Mòbil 638 51 91 76
08695 BAGÀ

www.construccionsruedaa.com
info@construccionsruedaa.com

Obra nova i tot tipus de reforma
Venda de dúplex a La Pobla de Lillet

Tels: 660 514 650 / 669 614 678
C/. Rocamora, 7 • 08695 Bagà

GERMANS

RUEDA ARTIGAS, SL

PAPERERIA
CA LA MONTSE

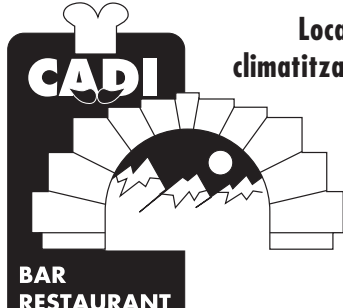
LLIBRES - REVISTES - DIARIS
MATERIAL ESCOLAR - SERVEI DE FAX
FOTOCOPIADORA - ENQUADERNCIONS
PLASTIFICATS I JOGUINES

C/ Comerç, 22
Tel. i Fax 93 822 72 53
08694 Guardiola de Berguedà

RESIDÈNCIA CANINA
"DEL CADÍ"

Camí de Brocà, s/n - 08695 Bagà
Tel: 696 480 654

CADI Local climatitzat

BAR RESTAURANT

MENÚ DIARI TORRADES **PLATS COMBINATS ENTREPANS**

Ctra. de Ribes, 9 - Plaça Església
Tel. 93 822 72 65 - Guardiola de Berguedà

Cal Guardiola

Hotel
Casa Duaner

Restaurant
El "recó" de l'avi

Plaça de la Farga, 10 - Guardiola de Berguedà
Tel. 93 822 76 72 - www.elrecodelavi.com
elrecodelavi@elrecodelavi.com

RESTAURANT - HOTEL

El Blat

C. Berga, 67-69 / Carretera C-16, km 116,1
Tel. 93 825 57 37 / Fax 93 825 57 38
info@hotelelblat.com / www.hotelelblat.com
Terradelles - 08695 Bagà

LA COPISTERIA

lacobisteriaberga@hotmail.com

Ronda Moreta, 59
08600 Berga
Tel. 93 822 22 45
Fax 93 822 23 05

Polígon Gibellàs, parcel·la 2, nau 4
Tel i fax: 93 824 50 18
Jesús 600 522 001
J. Ramon 600 522 002
08695 BAGÀ (Barcelona)

Perruqueria unisex

goldwell

Tel. 93 824 45 90
C/ Pau Casals, 10 • 08695 BAGÀ

Hostal cal Batista

Restaurant • Habitacions • Piscina

C/ Raval s/n - 08695 Bagà
Tel. 93 824 41 26 - Fax 93 824 45 48
info@calbatista.com

www.calbatista.com

CUVIC

CUVICBagà Informàtica, SL

CONSTRUCCIONS E. MILLÁN ARIAS SCCL

Tel. 93 824 42 15

C/ Tiraval, 17 • 08695 Bagà
699 45 88 15 - 93 824 45 91

Cafeteria Avenida

Especialitat en tapes variades i entrepans

Tel. 93 824 43 61 - 08695 Bagà

FOLCRA

Transport i excavacions

Mòbil 608 695 328

FUSTERIA I DECORACIÓ

Manzano

Tel: 938 245 080 - 678 650 216
C/ Berga, 40 - 08695 Terradelles (Bagà)

Construccions

Amills S.L.

Nova edificació, reformes, ...

Avgda. Reina Elisenda, 13/15 • Tels.: 93 824 44 93 / 647 41 44 92 • 08695 BAGÀ (Barcelona)

Aigua - Llum - Calefacció Gas - Energia Solar

Avgda. Reina Elisenda, 13-15, 4t 2n • Tel. 658 10 80 91 • 08695 Bagà
a/e: info@cadinstal.com

Actes paral·lels

Centre Medieval i dels Càtars

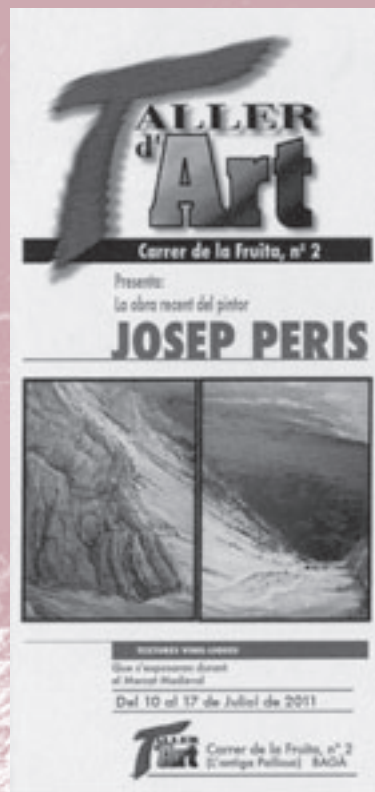
Palau dels Pinós

Visites:

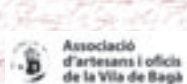
- dissabte a les 12h i a les 18h
- diumenge a les 13h

Per a més informació:

Oficina de Turisme de Bagà: 938.244.862

Les entitats que constitueixen Bagà Medieval són:

- Associació d'Artesans i Oficis de la Vila de Bagà

- Grup d'Esplai Penyes Altes

- Esbart Cadí de Bagà

- Unió de Botiguers i Comerciants de Bagà

- Societat de caçadors Bagà

- AMPA (Associació de Mares i Pares del CEIP Galceran de Pinós)

- Grup de Teatre La Faia

- Músicabaganesa

- Templers de Bagà

- Arquers de Brocà

- Tàmbaga

- Associació de puntes de coixí de Bagà

Instal·lacions Pere Caballero

Fred comercial / industrial
i maquinària per hosteleria

Telèfon: 93 824 42 26
totreparacio@baga.e.telefonica.net
Carrer Sant Esteve, 4. 08695 Bagà

- disseny gràfic
- informàtica venda i reparació
- aula formació
- ciber
- impressió digital

digital bullet

Tel: 93 824 42 15
info@digitalbullet.cat
plaça Catalunya, 4 - 08695 Bagà

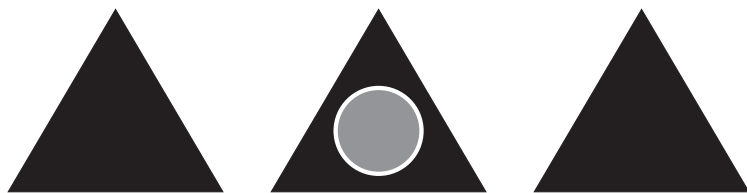
Mossèn Jaume, 23
Bagà 08695
Tel: 626 792 973
gerard@acertec.cat
www.acertec.cat

Treballs en erro inox i alumini

- forja artística
artesanesa i oficial de la Generalitat de Catalunya
- estructures metàl·liques
homologades segons norma EN
- serralleria, automatització de portes i fusteria d'alumini
membre del gremi de serrallers de Catalunya

Credencial d'Empresa Responsable

C O N S T R U C C I O N S

D A N F A

Tel: 659 432 190 • Cal Vicens de Saga • 17539 Ger (Cerdanya)